

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

(کارشناسی در رسیدگی و دآوری تجاری بین المللی)

پروانه بیگلربوئینی *

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی، (Parvaneh.biglary69@gmail.com)

چکیده

تأسیس سازمان جهانی تجارت در اوایل دهه ۹۰ میلادی و عضویت اکثر کشورهای دنیا در این سازمان از یک سو و گسترش روز افزون تجارت بین اعضای این سازمان از سوی دیگر، و در نتیجه افزایش اختلافات تجاری میان کشورها باعث جلب توجه دست اندرکاران و محققان حقوق و تجارت بین الملل به موضوع روش های حل و فصل اختلافات و سازوکار حقوقی رسیدگی به اختلافات میان اعضا در این سازمان شده است. سابقه حل و فصل اختلافات در سازمان جهانی تجارت به سلف آن، یعنی گات برمی گردد با این وجود سازوکار فوق در گات خالی از اشکال نبود و با گسترش روز افزون تجارت میان کشورها و افزایش اختلافات میان آنها، بازنگری در این شیوه را ضروری ساخته بود. بر این اساس در نظام حقوقی سازمان جهانی تجارت سعی شد با نگرش جدید سازوکار دقیق تر و کامل تری به این منظور پیش بینی شود به نحوی که هم اکنون نظام حقوقی حاکم بر حل و فصل اختلافات در این سازمان یکی از ویژگی ها و امتیازات مهم سازمان فوق محسوب شده که رجوع روزافزون کشورها به این سازوکار نیز حکایت از این واقعیت و در عین حال اهمیت موضوع و ضرورت توجه و شناخت دقیق آن دارد.

واژه های کلیدی: رژیم حقوقی جهانی، رکن های حل اختلافات، تفاهم نامه های بین المللی، اصول حل و فصل اختلافات

مقدمه

بررسی نحوه حل و فصل اختلافات به عنوان یکی از موضوعات بسیار مهم در شناخت و بررسی سازمان های بین المللی همواره مورد توجه محققان قرار داشته است. رجوع به سازمان های بین المللی برای حل اختلاف های حقوقی مسأله های است که پس از جنگ دوم جهانی مطرح شده و توسعه یافته است. در بسیاری از سازمانهای بین المللی اقتصادی نوعی تشریفات داخلی حل اختلاف وجود دارد. اختلاف هایی که از یک طرف بین کشورهای عضو و از طرف دیگر بین کشورهای عضو و خود سازمان ایجاد میشوند، به شرط اینکه اختلاف ها، مربوط به مسائل حقوقی «اصلی» یا «ناشی شده» نهاد ذینفع باشد. این داخلی سازی حل اختلاف ها، جوابگویی دو نگرانی است. از یک طرف، هدف از آن، احتراز از حل اختلاف های دوجانبه بین دو دولت عضو است که میتواند منجر به راه حل هایی شود که کاملاً مطابق روح و مفاد حقوق نهاد نباشد. در واقع چنین حل اختلافی میتواند متأثر از نابرابری های ناشی از قدرت طرفین درگیر بوده و بدین ترتیب «عادلانه» نباشد. از طرف دیگر، هدف از آن، احتراز از رجوع به شخص ثالث (داور یا قاضی) است که